

SKO-Maasdal

Stichting - Katholiek - Onderwijs - Maasdal

Structureel leesbevorderingsaanbod voor basisonderwijs en buitenschoolse opvang

Toos Jenniskens
Clarie Pieters
Caroline Stollman

Maart 2007

Inhoud

I	Beleid, ontwikkelingen en inventarisatie	pag. 3
II	Concrete suggesties voor doorgaande leeslijn	pag. 7
III	Tarieven	pag. 11

I **Beleid, ontwikkelingen en inventarisatie**

Aanleiding

In het werkgebied van de basisbibliotheek Leudal- en Thornerkwartier zijn ruim 25 scholen actief en is er vrijwel in ieder dorp een kinderopvang en/of peuterspeelzaal aanwezig. Echter het ontbreekt momenteel nog aan een structureel educatief en/of cultureel bibliotheekaanbod voor de scholen en de buitenschoolse opvang. Tevens ontbreekt het aan onderlinge afstemming.

De bibliotheken in het Leudal- en Thornerkwartier willen graag komen tot een uniform aanbod voor het basisonderwijs en de buitenschoolse opvang. Ook het onderwijsveld ziet hier de noodzaak en het belang van in en wil met de bibliotheken graag structurele afspraken maken, zodat men weet waar men op kan rekenen en waarmee men rekening moet houden in de planning.

Een werkgroep heeft rekening gehouden met landelijke activiteiten, het beleid van de Stichting Openbare bibliotheken Leudal- en Thornerkwartier en heeft de volgende zaken onderzocht.

De werkgroep komt met een voorstel.

- Landelijke ontwikkelingen, wetten en wetsvoorstellen en trends op het gebied van boekpromotie, vroeg- en voorschoolse educatie, brede scholen.
- Inventarisatie van het aanbod van een aantal bibliotheken die al werken met een structureel aanbod
- Onderzoek van het eigen werkgebied met zijn specifieke kenmerken en ontwikkelingen.
- De behoefte aan een BackOffice voor jeugdzaken
- Het inventariseren en formuleren van doelgroepen:
  - Voorschoolse periode:
    - + Consultatiebureaus (jeugdzorgarts, wijkverpleegkundige, ouders + kinderen)
    - + Peuterspeelzalen (leidsters + ouders + peuters)
    - + Kinderdagverblijven (leidsters + ouders + kinderen dagopvang)
  - Basisschool periode:
    - + Groepen 1 en 2 basisonderwijs en speciaal onderwijs (leerkrachten + ouders + kleuters)
    - + Groepen 3 tot en met 8 basisonderwijs en speciaal onderwijs (leerkrachten + leerlingen + ouders)
    - + Kinderopvang (voor- en naschoolse opvang+ leidsters+ ouders)
- Afstemming van vraag en aanbod
- Tarieven
- Afstemming budget en personeelsformatie
- De voorkeur voor aankoop van landelijke producten die passen in het aanbod boven het zelf ontwikkelen van materialen.

Wat betekent dit voor de bibliotheek gezien de opdracht te komen tot een structureel aanbod:

- Een betere samenwerking op het gebied van leesbevordering en taalstimulering met instanties die zich bezig houden met kinderen in de voorschoolse periode.
- Een structureel aanbod voor buitenschoolse instanties (consultatiebureaus, peuterspeelzalen, kinderopvang) en het basisonderwijs (doorgaande leeslijn) afgestemd op landelijke ontwikkelingen en regionale wensen. Het aanbod moet herkenbaar zijn voor de betrokken instanties.
- Het structurele aanbod aan het onderwijs blijft het uitgangspunt voor elke bibliotheek. Er blijft beperkt ruimte beschikbaar voor lokaal aanbod aan scholen op maat.

Landelijk beleid en aandachtspunten

Taalstimulering in de voorschoolse periode (0-5 jaar) staat hoog op de maatschappelijke ladder en politieke agenda. Een van de redenen is dat in een mensenleven de periode 0-4 jaar de meest taalgevoelige periode is. Met andere woorden: in geen enkele andere periode in het leven zal een mens nog ooit zo snel en gemakkelijk een taal leren. Om gebruik te maken van deze 'gevoelige periode' voor taal, is het belangrijk alle kansen te benutten, die zich in deze periode voordoen om de taalontwikkeling te stimuleren. Ook achterstanden moeten in deze periode zoveel mogelijk worden ingehaald.

De overheid heeft hiervoor verschillende subsidiemogelijkheden gecreëerd. Voorbeelden zijn:

- het voortouw
- boekenpret
- kaleidoscoop
- piramide
- de voorleesvogel
- de taallijn

Een doorgaande (taal)ontwikkelingslijn voor 0-12 jarigen

Dit vereist dat verschillende instanties gaan samenwerken en op één lijn komen. Een voorbeeld hiervan zijn de leesbevorderingsprojecten 'Het Voortouw' en 'De rode draad'.

De wens van de overheid om de ontwikkeling van het kind in doorgaande lijn vanaf de geboorte te kunnen volgen heeft onder andere geleid tot het volgende onderwerp.

Samenhang in het jeugdbeleid

De overheid wil de samenhang in het jeugdbeleid versterken en samenhang tussen Rijk, medeoverheden en partners verbeteren met maar één doel: een sterk en resultaatgericht jeugdbeleid. Brede scholen en de motie van Aartsen/Bos over voor- en naschoolse kinderopvang zijn o.a. een gevolg hiervan.

Een grote operatie van de overheid op dit gebied is: Operatie Jong

Het is een grootscheepse operatie met als doel de verbetering van de samenhang in het jeugdbeleid tot stand te brengen, en de samenwerking tussen Rijk, medeoverheden en partners te verbeteren. Nodig voor zo'n sterk en resultaatgericht jeugdbeleid is bijvoorbeeld het opheffen van barrières in wet- en regelgeving. Operatie Jong bestaat uit twaalf samenhangende thema's, waaronder 'Een sluitend aanbod van zorg rondom scholen, zodat kinderen met problemen snel kunnen worden geholpen'; beter renderend onderwijs; een sluitend systeem van opvang en educatie voor alle kinderen van 0 tot 12 jaar en een vroege signalering van problemen bij kinderen en jongeren. Bij het laatste thema hoort ook dat instanties van elkaar weten wie signalen opvangt, welke interventies plaatsvinden en wie waarvoor verantwoordelijk is.

Brede scholen (basisscholen)

Meer dan de helft van alle gemeenten in Nederland heeft een brede school of werkt aan de ontwikkeling ervan. De regering streefde ernaar in de afgelopen kabinetsperiode twaalfhonderd brede scholen te realiseren. Brede scholen zijn er in vele soorten en maten. De meeste staan nog in achterstandswijken in stedelijke gebieden, maar in sociaal-economisch sterke wijken en op het platteland komen ook steeds vaker brede scholen voor.

Samenwerking brede school en bibliotheek

Inhoudelijke samenwerking tussen scholen en andere instellingen is hét kenmerk van brede scholen. Hoe die samenwerking vorm krijgt, met welke instellingen een school samenwerkt en met welk doel, is afhankelijk van lokale behoeften en omstandigheden.

In de top-tien van samenwerkende instellingen in een brede school staat de bibliotheek op de vierde plaats (bron: De bibliotheek en de brede school, door IJla van Santen, Consulent Onderwijs ProBiblio). De samenwerking is echter niet vanzelfsprekend. Bij een kwart van de brede scholen is de bibliotheek in het geheel niet betrokken. En waar de bibliotheek wel meedoet, worden de mogelijkheden niet altijd ten volle benut. Dat zijn gemiste kansen, want de bibliotheek kan veel betekenen voor de brede school. Dit kan door een bijdrage te leveren aan de inhoudelijke ontwikkeling

van activiteiten, door op te treden als organisator of begeleider van activiteiten of te kiezen voor een rol op afstand door zitting te nemen in de stuurgroep brede school. Hiermee kan de bibliotheek ook aan haar eigen doelstellingen werken.

Op landelijk niveau speelt het tweejarige project Casanova (2004 – 2006), een initiatief van de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB). Dit heeft als doel de samenwerking tussen de bibliotheek en de brede school te ondersteunen en te stimuleren. Hoe kan de bibliotheek het beste inspelen op de behoeften van de brede school? Dat is de vraag die centraal staat. Het project gaat ervan uit dat de bibliotheek een belangrijke bijdrage kan leveren aan de brede school en dat zij daarmee tegelijkertijd kan werken aan haar eigen doelstellingen en aan het vergroten van haar bereik.

Voor- en naschoolse opvang (motie van Aartsen/Bos)

De motie verzoekt de regering de wet- en regelgeving met ingang van 1 januari 2007 zodanig aan te passen dat scholen worden verplicht hetzij voor- en naschoolse opvang te bieden tussen 7.30 uur en 18.30 uur, hetzij faciliteiten te bieden waarbinnen andere partijen dat doen en de randvoorwaarden hierbij aan te geven.

De wetswijziging heeft als doel dat scholen de aansluiting tussen onderwijs en kinderopvang gemakkelijker maken als ouders dit wensen. De vraag van ouders is dus leidend. Hoe scholen hier invulling aan geven, is aan de scholen in overleg met de ouders. Scholen zijn dan ook vrij om een eigen model te implementeren in samenspraak met ouders, toegespitst op de lokale behoeften. Bij het uitwerken van de motie staat het kind centraal. Elke kind moet de kans krijgen zich optimaal te ontplooiën. Samenwerkingsverbanden tussen scholen en kinderopvangorganisaties leveren hieraan een belangrijke bijdrage. Maar ook bij de invulling van een verlengde schooldag kunnen sport- en muziekverenigingen, culturele instellingen (bijvoorbeeld bibliotheken) en andere organisaties worden betrokken.

Het perspectief voor de toekomst, dat het kabinet bij de start van Operatie Jong heeft gepresenteerd, is goed op elkaar aansluitende voorzieningen op het terrein van onderwijs, opvang, sport en cultuur voor ieder kind, zogenaamde sluitende dagarrangementen. Het sleutelbegrip daarbij is samenwerking. Hierdoor kan de inzet van mensen, geld en bevoegdheden gebundeld worden. De uitwerking van de motie draagt hieraan bij.

Verder nog enkele belangrijke gedeelten uit Richtlijnen voor Jeugdbibliotheekwerk van IFLA sectie jeugd- en jongerenbibliotheekwerk (2004)

Jeugdbibliotheekwerk is wereldwijd nog nooit zo belangrijk geweest voor kinderen en families als vandaag de dag. Toegang tot de kennis en de multiculturele rijkdommen in de wereld, levenslang leren en informatievaardigheden zijn de prioriteiten in onze samenleving geworden. Een kwaliteitsbibliotheek voor kinderen voorziet hen van vaardigheden voor levenslang leren en omgaan met informatie, stelt hen in staat deel te nemen en bij te dragen aan de gemeenschap. De bibliotheek moet steeds antwoorden op de toegenomen veranderingen in de samenleving en tegemoet komen aan de behoeften aan informatie, cultuur en ontspanning van alle kinderen. Elk kind dient vertrouwd te zijn en gemakkelijk te kunnen omgaan met de plaatselijke bibliotheek en de vaardigheden te bezitten om de weg te vinden in bibliotheken.

Missie:

Openbare bibliotheken bieden met een groot scala aan materialen en activiteiten aan kinderen de mogelijkheid om het plezier in lezen te ontdekken en enthousiast op zoek te gaan naar kennis en producten van de verbeelding. Aan kinderen en ouders moet geleerd worden hoe optimaal gebruik te maken van de openbare bibliotheek en hoe zij bedreven kunnen worden in het gebruik van gedrukte en elektronische media.

Openbare bibliotheken hebben een speciale verantwoordelijkheid voor de ondersteuning van het leren lezen en voor de bevordering van het lezen en mediagebruik door kinderen. De openbare bibliotheek moet voorleessessies en andere, voor het jeugdbibliotheekwerk relevante activiteiten organiseren. Kinderen dienen aangemoedigd te worden om al vanaf hun prille jeugd gebruik te maken van de openbare bibliotheek aangezien zij dan waarschijnlijk ook later bibliotheekgebruiker zullen blijven.

Dienstverlening:

Jeugdbibliotheken moeten tegemoet komen aan de behoeften van kinderen in de plaatselijke gemeenschap aan informatie, cultuur en ontspanning door:

- uitlenen van een verscheidenheid aan materialen
- aanbieden van informatie en inlichtingendiensten
- aanbieden van media-educatie om de bibliotheek te gebruiken en om te gaan met informatie
- uitvoeren van stimuleringsactiviteiten (leesbevordering)
- aanbieden van creatieve vertelprogramma's
- aanbieden van educatieve programma's voor ouders en verzorgers
- optreden als vraagbaak en aanbieden van scholing voor verzorgers en leraren
kleuteronderwijs, basisonderwijs en bibliothecarissen
- samenwerken met en ondersteunen van organisaties en instellingen in de gemeenschap.

II Concrete suggesties voor doorgaande leeslijn

A. Voor consultatiebureaus:

Folders met voorleestips en informatie over de bibliotheek

Tijdens de vaste consultatiebezoeken komen ook de taal- en spraakontwikkeling aan de orde. Op zo'n moment kan de arts of verpleegkundige een folder uitreiken met voorleestips en informatie over de bibliotheek.

De bibliotheek kan in samenspraak met het consultatiebureau een folder ontwikkelen of een bestaande folder aanbieden.

Folder: - Voorlezen aan kinderen van 0-2 jaar
- Voorlezen aan kinderen van 2-4 jaar

Mand met babyboekjes

Mand met (knisper)boekjes voor baby's. Deze kan in het consultatiebureau worden gezet om ouders te attenderen op dit materiaal en voor te doen hoe dit thuis gebruikt kan worden om baby te stimuleren bij zijn taalontwikkeling.

Boekenhoek in de wachtkamer

In wachtkamer van het consultatiebureau wordt 2x per jaar een themahoek ingericht.

Thema's als bijvoorbeeld 'zindelijk worden', 'plezier in lezen', 'spel en speelgoed', 'eten'. In de themahoek komen boekjes van de bibliotheek eventueel aangevuld met spelmateriaal. Daarnaast is er een folder met handige tips te gebruiken bij het thema voor ouders en een kleurplaat voor de kinderen.

Centrale taken:

- In overleg met de plaatselijke bibliothecaris contact leggen met het consultatiebureau
- Bespreking van de mogelijkheden
- Het ontwikkelen van de materialen
- Het maken van een Powerpoint presentatie over voorlezen en taalontwikkeling in de voorschoolse periode en deze presenteren
- Het coördineren van alle activiteiten

Taken (plaatselijke) bibliothecaris:

- Contact onderhouden met het consultatiebureau
- Zorgdragen van de voorraad van materialen en wisselen van de themacollecties

B. Voor peuterspeelzalen en voorschoolse* opvang:

* Met voorschoolse opvang wordt in dit geval bedoeld de opvang van kinderen in de leeftijd van 0-5 jaar die nog niet de basisschool bezoeken (de voorschoolse leeftijd).

Bibliotheekbezoek

Uitnodiging groepsbezoek rondom de Nationale Voorleesdagen (januari-februari)

Tijdens het groepsbezoek krijgen de peuters boeken te zien die aansluiten bij hun belevingswereld en mogen ze zelf in de peuterhoek een boekje lezen. Vervolgens wordt er een peuterboek voorgelezen en is er een korte activiteit n.a.v. het boek (spelletje, knutselen of kleurplaat)

Themacollecties

Werken rond een thema in een bepaalde periode geeft het kind structuur en sluit aan bij de belevingswereld van het kind en de werkwijze in kindercentra en peuterspeelzalen.

Een themacollectie bestaat uit een collectie prentenboeken rond een bepaald onderwerp of thema, aangevuld met spelmateriaal, zo mogelijk een knuffel-boekfiguur, een lesbrief met o.a. suggesties voor activiteiten, liedjes, knutselvoorbeelden, en aanvullende informatie over voorlezen.

Centrale taken:

- Het samenstellen van themacollecties
- Het maken van een Powerpoint presentatie over voorlezen en taalontwikkeling in de peuterfase en deze presenteren
- Het aanleveren van kant en klare programma's voor de groepsbezoeken
- Het coördineren van alle activiteiten

Taken (plaatselijke) bibliothecaris:

- Contact onderhouden met peuterspeelzalen en voorschoolse opvang
- Het doorgeven van de aanvragen voor themacollecties
- Het uitvoeren van de groepsbezoeken

C. Voor het basisonderwijs en buitenschoolse opvang*:

*Met buitenschoolse opvang wordt in dit geval bedoeld de opvang van kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar vóór en na de dagelijkse schooltijd en tijdens vakanties.

Alle basisschoolleerlingen brengen tijdens hun schoolloopbaan 4x een groepsbezoek aan de bibliotheek brengen. Voorstel is om deze bezoeken te laten plaatsvinden in de groepen 1 - 3 - 5 en 8.

Groepen 1 en 2 Bibliotheekbezoek

Leerlingen van groepen 1 en 2 brengen minimaal 1x tijdens hun kleuterperiode een bezoek aan de bibliotheek. Dit kan zijn in groep 1 of als er een gemengde groep 1/2 is om het jaar. In groep 2 of het andere jaar wordt een alternatief aangeboden rondom de Nationale Voorleesdagen voor op school.

Uitnodiging groepsbezoek rondom de Nationale Voorleesdagen (januari-februari)

Tijdens het groepsbezoek maken de kinderen kennis met de bibliotheek, mogen ze zelf in een boekje lezen en wordt het bezoek afgesloten met voorlezen en activiteiten rondom een prentenboek.

Themacollecties:

Thema's die aansluiten bij taalactiveringsprogramma's zoals Boekenpret.

Een themacollectie bestaat uit een collectie prentenboeken rond een bepaald onderwerp of thema, aangevuld met spelmateriaal, zo mogelijk een knuffel-boekfiguur, een lesbrief met o.a. suggesties voor activiteiten, liedjes, knutselvoorbeelden, en aanvullende informatie over voorlezen.

Centrale taken:

- Het samenstellen van themacollecties
- Het maken van een Powerpoint presentatie over voorlezen en taalontwikkeling in de kleuterfase en deze presenteren
- Het aanleveren van kant en klare programma's voor de groepsbezoeken
- Het coördineren van alle activiteiten

Taken (plaatselijke) bibliothecaris:

- Contact onderhouden met kleutergroepen
- Het doorgeven van de aanvragen voor themacollecties
- Het uitvoeren van de groepsbezoeken

Groep 3

Bibliotheekbezoek

Uitnodiging tijdens de Kinderboekenweek.

Aan de hand van een project ontdekken de kinderen wat de bibliotheek allemaal te bieden heeft. Ze maken kennis met boeken die ze zelf kunnen lezen en weten te vinden in de bibliotheek

Groep 4

Activiteit voor op school

Leerlingen van groep 4 wordt een activiteit voor op school aangeboden.

Dit kan zijn bv. Kaftje kijken, waarbij kinderen titels en kaften van boeken bij elkaar moeten zoeken.

Groep 5

Bibliotheekbezoek

Groepsbezoek aan bibliotheek gericht op het aanleren van zoekvaardigheden m.b.t. catalogus

Koppelen aan aftrap Leesprogramma

Groep 6

Activiteit voor op school

Voor leerlingen van groep 6 wordt een schrijver uitgenodigd.

Dit kan plaatsvinden op school of op een andere locatie.

Groep 7

Activiteit voor op school

Nationale voorleeswedstrijd

Groep 8

Bibliotheekbezoek

Bibliotheekbezoek gericht op media-educatie (bv. cursus Webdetective of Mr. Web incl. Schoolbieb.nl)

Nationale voorleeswedstrijd

Alle activiteiten worden in het scholenaanbod nader omschreven.

De diverse activiteiten worden geheel uitgewerkt en met instructies, suggesties en materialen aangeleverd.

Centrale taken:

- Het maken van een Powerpoint presentatie over boekpromotie, leren lezen, leesplezier en taalontwikkeling in de periode groep 3 tot en met groep 8 en deze presenteren
- Het aanleveren van kant en klare programma's voor de groepsbezoeken
- Het coördineren van alle activiteiten
- Het organiseren van schrijversbezoeken
- Het organiseren van de voorleeswedstrijden

Taken (plaatselijke) bibliothecaris:

- Contact onderhouden met groepen 3 t/m 8
- Het uitvoeren van de groepsbezoeken en andere activiteiten

Een planning voor de komende jaren zou er als volgt uit kunnen zien:

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Groep 1 Bibliotheek bezoek Voorlees dagen	Groep 1 Bibliotheek bezoek Voorlees dagen	Groep 1 Bibliotheek bezoek Voorlees dagen	Groep 1 Bibliotheek bezoek Voorlees dagen	Groep 1 Bibliotheek bezoek Voorlees dagen	Groep 1 Bibliotheek bezoek Voorlees dagen	Groep 1 Bibliotheek bezoek Voorlees dagen	Groep 1 Bibliotheek bezoek Voorlees dagen
Groep 2 Activiteit School Voorlees dagen	Groep 2 Activiteit School Voorlees dagen	Groep 2 Activiteit School Voorlees dagen	Groep 2 Activiteit School Voorlees dagen	Groep 2 Activiteit School Voorlees dagen	Groep 2 Activiteit School Voorlees dagen	Groep 2 Activiteit School Voorlees dagen	Groep 2 Activiteit School Voorlees dagen
Groep 3 Bibliotheek bezoek	Groep 3 Bibliotheek bezoek	Groep 3 Bibliotheek bezoek	Groep 3 Bibliotheek bezoek	Groep 3 Bibliotheek bezoek	Groep 3 Bibliotheek bezoek	Groep 3 Bibliotheek bezoek	Groep 3 Bibliotheek bezoek
Groep 4 Activiteit school	Groep 4 Activiteit School	Groep 4 Activiteit School	Groep 4 Activiteit School	Groep 4 Activiteit School	Groep 4 Activiteit school	Groep 4 Activiteit School	Groep 4 Activiteit school
Groep 5 Bibliotheek Bezoek/ Leespro- gramma	Groep 5 Bibliotheek Bezoek/ Leespro- gramma.	Groep 5 Bibliotheek Bezoek/ Leespro- gramma	Groep 5 Bibliotheek Bezoek/ Leespro- gramma	Groep 5 Bibliotheek Bezoek/ Leespro- gramma	Groep 5 Bibliotheek Bezoek/ Leespro- gramma.	Groep 5 Bibliotheek Bezoek/ Leespro- gramma	Groep 5 Bibliotheek Bezoek/ Leespro- gramma
Groep 6 Schrijver	Groep 6 Schrijver	Groep 6 Schrijver	Groep 6 Schrijver	Groep 6 Schrijver	Groep 6 Schrijver	Groep 6 Schrijver	Groep 6 Schrijver
Groep 7 Voorlees- wedstrijd	Groep 7 Voorlees- wedstrijd	Groep 7 Voorlees- wedstrijd	Groep 7 Voorlees- wedstrijd	Groep 7 Voorlees- wedstrijd	Groep 7 Voorlees- wedstrijd	Groep 7 Voorlees- wedstrijd	Groep 7 Voorlees- wedstrijd
Groep 8 Media- educatie in bibl./ Voorlees- wedstrijd	Groep 8 Media- educatie in bibl./ Voorlees- wedstrijd	Groep 8 Media- educatie in bibl./ Voorlees- wedstrijd	Groep 8 Media- educatie in bibl./ Voorlees- wedstrijd	Groep 8 Media- educatie in bibl./ Voorlees- wedstrijd	Groep 8 Media- educatie in bibl./ Voorlees- wedstrijd	Groep 8 Media- educatie in bibl./ Voorlees- wedstrijd	Groep 8 Media- educatie in bibl./ Voorlees- wedstrijd

D. *Lezingen/workshops*

Voor de verschillende doelgroepen (kinderen, ouders, beroepskrachten) worden lezingen/workshops samengesteld, al dan niet ondersteund met een powerpointpresentatie. Deze kunnen centraal worden ontwikkeld en door een aantal vaste medewerkers worden gepresenteerd. Waar nodig zullen we bepaalde onderwerpen uitbesteden aan derden (incl. de presentatie).

III Tarieven

Huidige gegevens:

Basisscholen	Psz/kdv	themacollecties
LTK: € 25,-	LTK: € 12,50	LTK: € 7,50 (<30) en € 15,- (>30)
Maasbracht: € 38,-	Maasbracht: gratis	Maasbracht: € 10,- (<30)

NB

Abonnement voor zorginstellingen is € 40,- per jaar

Abonnement scholen: € 30,- per jaar

- voor elke groep eigen pas
- max. 30 media lenen (voor leengeldmaterialen gelden de reguliere afspraken m.b.t. tarief en uitleentermijn); deze media worden door de school uitgezocht en opgehaald
- reguliere te laat regeling bij overschrijden uitleentermijn
- 6 weken lenen
- totale collectie kan max. 1x verlengd worden
- 1 themacollectie per groepspas per jaar

Abonnement peuterspeelzalen/kinderdagverblijf/ buitenschoolse opvang: € 17,50 per jaar

- max. 30 media lenen (voor leengeldmaterialen gelden de reguliere afspraken m.b.t. tarief en uitleentermijn); deze media worden door de school uitgezocht en opgehaald
- reguliere te laat regeling bij overschrijden uitleentermijn
- 6 weken lenen
- totale collectie kan max. 1x verlengd worden
- 1 themacollectie per groepspas per jaar

Kosten voor:

- extra themacollectie € 10,-
min. 10 en max. 30 media (incl. leengeld)
6 weken lenen
totale collectie kan max. 1x verlengd worden
alleen mogelijk in combinatie met abonnement
- schrijver € 2,50 per leerling
- lezing € 35,-